

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și recursului declarat de Culai Vladimir reprezentat de avocatul Vladimir Kovali,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Culai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative, obligarea la recalcularea pensiei,

împotriva deciziei din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-896/24
NR. PIGD 2-21046578-01-3ra-08112024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

17 decembrie 2025

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și recursului declarat de Culai Vladimir reprezentat de avocatul Vladimir Kovali,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 23 martie 2021, Vladimir Culai a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, a activat în organele afacerilor interne în perioada de la 01 iunie 1996 până la 12 iunie 2009.

3. Astfel, pentru activitatea în Batalionul Serviciului de Escortă și Pază al CGP Chișinău, la paza Expertizei judiciare în psihiatrie în perioada de la 10 ianuarie 2003 până la 12 iunie 2009 angajatorul i-a calculat vechimea în serviciu cu avantaje de 1:2 conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78/94.

4. În temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 lui Vladimir Culai i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă indicându-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de detenție provizorie, astfel, vechimea în muncă pentru perioada de la 01 iunie 1996 până la 10 ianuarie 2003 fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 27 ani. Fapt probat prin Confirmarea nr. 34/20-6267 90 din 20 octombrie 2021 eliberată de DP Chișinău.

5. Or, la ieșirea la pensie quantumul pensiei constituie 50% din solda, iar după recalculare – 71%.

6. Reclamantul a relatat că s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni în vederea recalculării quantumului pensiei. Însă, prin decizia nr. 40/2020/42463 din 23 decembrie 2020 a primit refuz în recalcularea quantumului pensiei. Motiv din care s-a adresat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, care la 05 martie 2021 prin răspunsul C-371/21 a fost respinsă.

7. În acest context reclamantul consideră răspunsul și decizia neîntemeiate, nefondate, contrare legii și pasibile de a fi anulate, conform normelor conținute în Legea asigurării cu pensii a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

8. Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale (Oficiul Teritorial Ialoveni) nr. 40/2020/42463 din 27 noiembrie 2020 privind refuzul recalculării pensiei pentru vechime în muncă a lui Vladimir Culai și actul administrativ nr. C-371/21 din 05 martie 2021 adoptat de Casa Națională de Asigurări Sociale în procedura prealabilă, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind recalcularea pensiei lui Vladimir Culai în baza Certificatului nr. 34/20-6267 90 din 20 octombrie 2020 eliberat de Direcția de poliție a municipiului Chișinău, începând cu data de 13 iunie 2009, cu majorările și indexările care au avut loc.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (Oficiul Teritorial Ialoveni) nr. 40/2020/42463 din 27 noiembrie 2020 privind refuzul recalculării pensiei pentru vechime în muncă lui Vladimir Culai și actul administrativ nr. C-371/21 din 05 martie 2021 adoptat de Casa Națională de Asigurări Sociale în procedura prealabilă. Obligându-se Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil privind recalcularea pensiei lui Vladimir Culai în baza Certificatului nr. 34/20-6267 90 din 20 octombrie 2020 eliberat de Direcția de poliție a municipiului Chișinău, începând cu data de 13 iunie 2009, cu majorările și indexările care au avut loc.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La data de 05 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat cu apel hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

12. La 27 decembrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 14 aprilie 2023 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii

13. Prin decizia din 26 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2023, adoptată în cauza de contencios

administrativ depusă de Vladimir Culai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil, și s-a trimis spre rejudecare, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

14. Prin decizia din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea din 20 decembrie 2021, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Vladimir Culai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative, obligarea la recalcularea pensiei, în partea stabilirii termenului de recalculare a cuantumului pensiei și, în această parte s-a pronunță o decizie nouă, prin care: S-a stabilit termenul de recalculare și achitare a pensiei lui Vladimir Culai luând în calcul certificatul nr. 34/20-6267 90 din 20 octombrie 2020 eliberat de Direcția de poliție a municipiului Chișinău cu achitarea diferenței pensiei neachitate, începând cu data depunerii actelor suplimentare - 26 noiembrie 2020. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 decembrie 2021 s-a menținut.

15. Curtea de Apel a reținut că, Vladimir Culai este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, începând cu data de 13 iunie 2009, stabilită în temeiul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, calculată în cuantum de 53% din suma soldei și vechimii în muncă totală de 21 ani și 27 zile.

16. Totodată, potrivit informațiilor reținute din Confirmarea nr.34/20-626790 din 20 octombrie 2020 eliberată de Inspectoratul General de Poliție mun. Chișinău, se confirmă că Vladimir Culai a îndeplinit serviciul în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada de la 01 iunie 1996 în baza ordinului Comisariatului General de Poliție orașul Chișinău nr. 30 ef. din 07 iunie 1996 până la 12 iunie 2009. În baza ordinului DGRU nr. 56 ef. din 12 iunie 2009 cu privire la concedierea din organele afacerilor interne și trecerea în rezerva forțelor armate conform art. 21 pct. 14, conform cererii personale în circumstanțe care îl împiedică să-și exercite atribuțiile de serviciu, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, al Legii cu privire la poliție nr. 416-XII din 18 decembrie 1990, vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la data concedierii (12 iunie 2009) din funcția de polițist al Plutonului de pază a instituțiilor de expertiză judiciară și medico-legală al Batalionului serviciului de escortă al Comisariatului General al Poliției municipiului Chișinău (ultimul grad special deținut fiind sergent major de poliție), pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 1993 constituie 13 ani 00 luni și 11 zile.

17. În calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei a fost inclusă perioada îndeplinirii serviciului militar în termen, în conformitate cu prevederile

Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, perioada de la 04 mai 1994 până la 14 decembrie 1995, care a constituit 01 ani 07 luni 10 zile.

18. Instanța de apel a notat că, Vladimir Culai dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje): de la 01 iunie 1996 în baza ordinului Comisariatului General al Poliției nr. 30 ef. din 07 iunie 1996) până la 10 ianuarie 2003 în baza ordinului Inspectoratului de Poliție municipiul Chișinău nr. 25 ef. din 29 iunie 1999 activând în funcția de polițist al batalionului serviciului escortă al Inspectoratului de Poliție municipiul Chișinău, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 ef. din 20 martie 2018), vechimea în muncă calculată 2 (două) luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, constituie 13 ani 02 luni 18 zile; de la 10 ianuarie 2003 în baza ordinului IPM nr. 1 ef. din 10 ianuarie 2003 până la 12 iunie 2009 în baza ordinului DGRU nr. 56 ef. din 12 iunie 2009 în funcția de polițist al plutonului de pază a instituțiilor de expertiză judiciară și medico-legală al batalionului serviciului de escortă al Comisariatului General al Poliției municipiul Chișinău, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, vechimea în muncă calculată două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din constituie 12 ani 10 luni 04 zile.

19. Potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Vladimir Culai pentru stabilirea pensiei conform art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, la data concedierii 12 iunie 2009 constituie 27 ani 08 luni 2 zile.

20. În conformitate cu pct. 69-70, 88 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale. Pentru confirmarea stagiului de cotizare se prezintă extrasul din carnetul de muncă. Organele teritoriale de asigurări sociale confruntă extrasul cu originalul,

legiferează extrasul, carnetul de muncă fiind restituit titularului după stabilirea pensiei. Alte documente ce confirmă stagiul de cotizare se primesc numai în original, exceptând livretele militare, certificatele de naștere, diploma de studii/rezidențiat, din care se fac, de asemenea, extrase.

21. Instanța de apel a notat că, prima instanță just a concluzionat despre temeinicia acțiunii reclamantului în partea ce ține de obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei lui Vladimir Culai Vladimir Culai cu achitarea pensiei neachitate, în baza certificatului nr. 34/20-626790 din 20 octombrie 2020, eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău.

22. În partea stabilirii termenului de recalculare a cuantumului pensie - începând cu data de 13 iunie 2009, instanța de apel a indicat că hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani din 20 decembrie 2021, în această parte este neîntemeiată. Or, în corespundere cu prevederile pct.6 din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21.02.1994, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

23. Or, având în vedere că reclamantul pensionar Vladimir Culai a prezentat ulterior acte suplimentare ce îi acordă dreptul la majorarea pensiei, și anume, în cazul de față - Confirmarea nr.34/20-626790 din 20 octombrie 2020 eliberată de Direcția de poliție a municipiului Chișinău, urma a fi efectuată recalcularea pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare.

24. Instanța de apel a remarcat că, având în vedere că cererea privind recalcularea pensiei și actele suplimentare ce îi acordă dreptul la majorarea pensiei, au fost prezentate de către Vladimir Culai către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 26 noiembrie 2020, respectiv achitarea diferenței pensiei neachitate urmează a fi efectuată începând cu data de 26 noiembrie 2020, adică pentru 12 luni anterioare depunerii actelor suplimentare. Or, instanța de fond eronat a apreciat circumstanțele cauzei prin prisma reglementărilor art. 54 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 în sensul admiterii cerinței reclamantului privind obligarea autorității pârâte să recalculeze cuantumul pensiei începând cu data stabilirii

inițiale a pensiei. Această normă se referă la sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia.

25. La caz însă, reclamantul a solicitat recalcularea pensiei în baza unor acte prezentate suplimentar. Procedura de recalculare a pensiei militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiilor acestora fiind stabilită expres la Capitolul VIII din Legea 1544, prin urmare litigiului dedus judecătii, pot fi aplicate prevederile art.61.

26. Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia instanței de fond despre corectitudinea calculului vechimii în muncă stabilit reclamantului Vladimir Culai, reflectat în Certificatul nr. 34/20-6267 90 din 20 octombrie 2020 eliberat de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău care a ținut cont de rigorile legislației abordate supra și a stabilit vechimea în muncă cu avantaje, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, suficient pentru stabilirea dreptului la pensie pentru vechime în muncă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 04 noiembrie 2024, Culai Vladimir reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

28. La 13 noiembrie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

29. În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale, a susținut că instanța de apel a aplicat eronat prevederile legale relevante și a omis examinarea detaliată a circumstanțelor esențiale ale cauzei, astfel că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Or, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept aplicabile la caz și anume pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, în vigoare până la data de 28.12.2023.

30. Consideră recurenta că, instanța de apel în lipsa unui suport probatoriu concludent și fără argumente certe, a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Culai Vladimir, cu includerea vechimii în muncă cu avantaje de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru activitatea intimatului în cadrul Batalionul Serviciului de Escortă al IP mun. Chișinău , 01.06.1996-10.01.2003

31. A indicat recurenta că, Certificatul nr. 34/20-626790 din 20.10.2020 eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău, în partea calculării vechimii în muncă cu înlesniri de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, este nul din oficiu, or, intimatul nu a activat într-o instituție penitenciară cum era reglementat în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, în vigoare până la data de 28 decembrie 2023. Or, în cazul din speță instanța a confundat activitatea colaboratorilor dintr-o instituție penitenciară asupra căroră se răsfrânge Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, cât și Legea nr. 1036/1996 cu privire la sistemul penitenciar abrogată la data 16.05.2018 care garantează expres acordarea înlesnirilor respective cu activitatea militarilor în cadrul Izolatorului de detenție provizorie din cadrul Inspectoratului de Poliție care nu este o instituție penitenciară, asupra căreia se răsfrânge Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, care la rândul său nu prevedea acordarea înlesnirilor de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru colaboratorii care activează în cadrul izolatorului de detenție provizorie.

32. Culai Vladimir reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este nefondată, iar concluziile expuse în decizia contestată sunt contradictorii.

33. Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, căroră le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale.

34. Prin referința din 15 noiembrie 2024, Culai Vladimir reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

36. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen”

37. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

38. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că decizia motivată a fost notificată recurenților la 31 octombrie 2024, iar recursul a fost depus, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

40. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

41. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în cererile de recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile depuse conțin obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în referință și cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

46. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

47. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel,

motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

49. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

50. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și recursul depus de Culai Vladimir reprezentat de avocatul Kovali Vladimir.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu